

Posudek oponenta rigorózní práce

Autor práce: Mgr. Jan Černý

Název práce: *Návrh optimalizace české sítě knihoven podle finského modelu veřejného knihovnictví*

Konzultant: S. Kalkus, Ph.D

Oponent: PhDr. Anna Stöcklová

5.4.2010

Předložená rigorózní práce navazuje na úspěšně obhájenou diplomovou práci *Městské knihovny ve Finsku* v roce 2009. Autor převzal kapitoly 1-4. V této jinak výborně zpracované části mám pouze připomínku, že nebyly aktualizovány statistiky k roku 2009.

Přínosem a stěžejní částí práce je 4 kapitola. Autor porovnává strukturu, financování a legislativu knihovnictví v České republice a Finsku. Na tomto základě se pak snaží navrhnout optimalizaci knihovnictví v České republice. Jsem si vědoma toho, že historický vývoj oboru u nás a jeho přesah do současnosti lze těžce změnit. Na finském systému se mi velmi líbí jeho jednoduchost, která se pak obráží ve velmi stručném knihovnické legislativě, která pak dává možnost rychle reagovat při změnách technologie a vývoji společnosti. Souhlasím s autorem, že financování nelze porovnávat, Finsko patří mezi vyspělé evropské země se zavedeným politickým systémem. Kdybychom znali statistiky z roku 2009, jistě bychom viděli, že i krize finské knihovnictví neminula. V ČR se však věnujeme stále více budování fondů – tedy jejich zpracování – než službám. Kdyby v některých knihovnách přestali katalogizovat a záznamy přebírali – pak by nemuseli zkracovat výpůjční dobu a možná by mohli i zvýšit platy zaměstnanců. Dalším problémem u nás bude i systém vzdělávání knihovníků. Chybí střední školy a tím i odborný střední kádr. Absolventi odborných knihovnických škol zatím nacházejí lukrativnější místa jinde než v knihovnách. Tady pak pracují středoškoláci a vysokoškoláci z jiných oborů. Velkou výhodou České republiky pak je, že naše národní knihovny pořádají nástavbové kurzy pro tyto zaměstnance a od letošního roku bude otevřeno na ÚISK kombinované studium bakalařství.

K zamyšlení stojí kapitola 4.4. Návrh optimalizace české sítě veřejných knihoven. Sice chápu, že hustota osídlení ve Finsku, není souměřitelná s hustotou osídlení ČR. Ale čísla o zvýšení počtu čtenářů a počtu výpůjček by bylo nutno zvážit. Autor navrhuje i financování bibliobusů ze strukturálních fondů Evropské unie.

Nepřekvapily mne ani odpovědi ředitelů krajských knihoven. Kde knihovna dobře hospodaří

a funguje, tam si na nedostatek financí příliš nestěžují.

U obhajoby bych přivítala, kdyby autor mohl zjistit, zda ve Finsku existuje centrální zpracování dokumentů nebo zda každá knihovna zpracovává záznamy sama. Dále by bylo dobré pohovořit o budoucnosti knihoven a službách, které by bylo možné ve veřejných knihovnách uplatnit.

K formálním úpravě práce, stylistice a citační etice nemám připomínky.

Práci doporučuji k obhajobě

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Häcki'.